

er altsaa kun gjennem en saadan Udtalelse, at Spørgsmaalet kunde blive afgjort, og det er ikke blevet afgjort paa en saadan Maade, at der derigjennem kunde være Tale om at give Rettigheder til det ene eller det andet Parti. Dette har ligget ganske udenfor det hele Spørgsmaal. — Jeg tror derfor, saaledes som jeg begyndte, at det, der egentlig er rindet til en virkelig Opfattelse af den hele Situation ved Alt, hvad der er forekommet, efter at de første Udtalelser have fundet Sted fra den ærede Ordfører og Conseilspresidenten og Ordførerens Svar derpaa, er saare ringe, og at man endnu staar omtrent paa det samme Standpunkt. Jeg tør derfor heller ikke tro, at Mange eller overhovedet Nogen har forandret sin Overbevisning i saa Henseende. Har man ikke kunnet faae det Indtryk, at der i det Hele taget fra Ministeriets Side er gaaet den naturlige og loyaleste Vej, som kunde gaas ved det Skridt, som er fæstet fra dets Side, saa er det rimeligt, at man har bevaret sin Mening, men jeg vil ikke tro, at den ærede Ordførers Fortolkning og Forklaring vil kunne have haft nogen stor Indflydelse i saa Henseende.

Men, som før sagt, er det i sig naturligt, at man ved Behandlingen af en Sag som denne ogsaa kommer ind paa en hel Del Andet. Det vil jo være en haade forgyves og vanskelig Op-gave at søge at følge de forskjellige Punkter, som saaledes ere dragne frem, selv om det for Øvrigt kunde have nogen Interesse; men jeg skal dog søge at give et Bidrag til Belysning af nogle af disse Punkter, som nærmest kunde give Anledning dertil, og jeg skal gjøre det paa den Maade, at jeg stiller de to Foredrag, som vi hørte igaar, sammen med hinanden, Foredrag, som vel i Tiden være hinanden modsatte, idet det ene var det første Foredrag og det andet, som var Ordførerens, var det sidste, men som imidlertid frembyde saa mange Sammenlignings- og Tilføjningspunkter imellem det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) og den ærede Ordfører, at det derigjennem faar sin særlige Interesse at stille dem sammen. Hvad det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds angaar, da skal jeg indrømme, at jeg fandt ham ganske som den Gamle, saaledes som han tilstrækkelig er bekendt fra tidligere Tid, og for saa vidt kunde det jo, da der saa ofte er været Ord imellem os, siges at være overflødig for mig nu at gjøre nogen Bemærkning til det ærede Medlem; men da i alt Fald en længere Hviletid har fundet Sted, turde det dog være naturligt, om end i al Korthed, at henvende til det ærede Medlem nogle Ord, som kunne rekapitulere vort gjensidige Standpunkt. Det ærede Medlem var i sit Foredrag igaar navnlig i høi Grad forundret, for ikke at sige forstørret, over overhovedet at se Ministeriet paa dets Plads trods Alt, hvad der nu var gjort imod det. Saaledes begyndte han, Gruunden til, at den af

ham saa stærkt attraaede Forandring ikke havde vist sig, kunde han kun forklare sig deraf, at Ministeriet havde et aldeles urigtigt Syn paa Folket. Folket og Folkets Krav og Trang og Folkets Billie spillede overhovedet i hans Udtalelser saa stor en Rolle og kom saa ofte igjen, at jeg vel uden Overdrivelse tør sige, at disse Ord forekom en Enes Gange i hans Foredrag. Ja, det er nu ganske rigtigt, at der er et forskjelligt Syn paa Folket, men Spørgsmaalet er, hvor er det urigtige Syn, og hvor er det rigtige? Hvad det ærede Medlems Syn angaar, da antager jeg ikke, at han vil finde, at jeg gjør ham Uret, naar jeg siger, at hans Syn er dette: Folkets Billie findes i Folkethinget, Folkethingets Billie findes i Folkethingets Flertal, Folkethingets Flertals Billie findes hos dets Føvere. (Munterhed). Der er virkelig ikke Noget at le af, thi dette er fremsat med en fuldstændig logisk Konsekvens; ved „Føvere“ mener jeg dem, der udtale sig paa Flertallets Vegne. Vi kunne jo ikke vide, hvad Flertallet vil, uden at vi faae det at høre, og da nu det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds er den af Flertallet, der udtaler sig hyppigst og stærkest og mest afgjørende, er det ganske naturligt, at han kommer ind i den Forestilling, at det er ham, der endelig udtaler Folkets Billie. Se, dette er nu en meget let og simpel Maade at komme til Folkets Billie; men det er ganske vist ikke Ministeriets Mening, at man ad den Vej kommer dertil. Ministeriet har — for at gaa til Begyndelsen — den Anskuelse, at Folkethinget paa ingen Maade er det fulde og sande Udtryk for Folket; det har den Overbevisning, at denne Anskuelse er rigtig, ikke blot ifølge Grundloven, men ogsaa ifølge Sagens Natur, ligesom Ministeriet mener, at det overhovedet er en meget vanskelig Sag at komme efter, hvad Folkets egentlige Mening er, og at det meget ofte har vist sig, at det, som man har troet var Folkets Billie, ikke, naar man kom tilbunds, er Folkets Billie. Jeg skal oplyse dette ved Exempler, hentede fra det ærede Medlem selv. Det ærede Medlem mente, foruden at tillægge sig og sit Parti den Røst, at det var dem, der udtalte Folkets Billie, at kunne sige den Røst til, at det maatte erkende, at han og hans Parti havde i alle deres Udtalelser og Handlinger paa alle forskjellige Punkter i særlig Grad lagt for Dagen Moderation og Befindighed. Dette er nu Noget, som man ikke kan forlange, at f. Ex. Ministeriet skulde anerkende, og det er maaske heller ikke i nogen høi Grad anerkendt i det Hele her i Salen. Men der er nu selve Folket i det ærede Medlems Forstand, dem, som han har henvendt sig til. Mon de have vist, at de anerkende denne „Moderation og Befindighed“, eller mon ikke de skulde have haft Leilighed til at lægge for Dagen, at ogsaa de fandt, at der kunde være en Leilighed til at gaa yderligere — for at jeg ogsaa skal svare paa de Angreb, der ere